

CSIKMEGYEI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Egész évre	6 korona
Félévre	3 korona

Egyes szám ára 14 fill. — Megjelen minden szerdán.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Vár-utca, hova a lap szellemi részét illető közlemények és hirdetések küldendők. — Kéziratok nem adának vissza.

HIRDETÉSI DÍJAK

úlcán díjazásbás szerint lesnek megállapítva. Kereskedők és iparosok többszöri hirdetésnél árkedvezményben részesülnek. Nyitászó petit sora 30 fillér

Előfizetési felhívás.

Az 1901-iki esztendő már a múlté; az idő gyors kerekén leürültött, semmi-ségbe tñnt. Az ifju esztendő hajnalán, midőn szívünk minden jó kívánatával kopogtatunk be tisztelt olvasó közönségünk ajtaján, azon szerény kérését tárjuk fel, hogy a „Csikmegyei Híradó“-val szemben azt a csekély anyagi áldozatot méltóztatásának meghozni továbbra is. A legszentebb a legtisztább, a legmagasztosabb eszméknek állunk szolgálatában; a holt betűkbe bele van levelez a hűség és igazság. A „Csikmegyei Híradó“ a homlokán viselt társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi érdekeknek lankadatlan harcosa vala a multakban, az a jelenben és az lesz mindenkör! Nem keresi kizárólag egyes régiok világot, feléleli a legnagyobb elűszertettel a társadalom minden kasztjának érdekét, hangot talál benne a szegény sohaja, a gazdag obaja, a szépet, a nemeat felkarolja; ostarozza a bünt, a nevétséges ferdeségeket. A rideg hasonléás, önérdék, anyagiasság fékvesztett harcaiba iparkodik bevinni egy parányi idealizmust, mert amazok az utóbbi nélkül számúzik a magasztos, — de napjainkban számúzótt emberszeretet, humanizmus eszméjét. A „Csikmegyei Híradó“ lelkes barátja szűk, hazánkban, a Székelyföld ügyeinek. Önszertlenül harcol ama célokért, melyek hivatva vannak mostoha sorsu, szegény néptünkre felvirrasztani egy szebb kor hajnalát. Szót emelt, szót emel és fog emelni ama népért mindenkör, mely lelkének minden szeretetével küzdött és küzd a magyar állam eszme diadaláért s mégis osztályrésze a szánalmat keltő nyomor és nemörördés. Szilárdon küzdünk a tanügyért, mert belátjuk, nemzeti létünkre belolyással bíró nagy horderejét.

Midőn ezen irányelveket feltűrtük a n. é. olvasó közönség előtt, kérjük lapun-

kut minél szélesebb körökben terjeszteni és arra előfizetni. Ugyancsak tisztelettel kérjük mindazon előfizetőket, kik kötelezettségeiknek a mult évre nem tettek eleget, az mielőbb teljesítsék, hogy a lap küldésében akadály ne álljon elő.

Előfizetési árak:

Egész évre	6 korona
Fél évre	3 " "
Negyed évre	1 " 50 fill.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

1901—1902.

— Irta: ifj. Botár Géla. —

Dér ütött fejjeddel bele hullottál a multak nagytemetőjébe 1901-iki esztendő! Az oziist szakállu Szilveszter, meg egy élet erős ifju kezét szoritának az elhunytak rémes órájában; az öreg szemében elhunyo fényvel, az ifju tüzes tekintettel bucsut mondanak, a bucsu nyomában az agg sirba dől, az ifju tova gördül kerekén. —

Sirba dült öreg, nyom nélkül nem távozik, temetőd szomorú öre az emlékezés meggyújtja fákláját, melynek fényénél letűnt életednek feltárom tipikus vonásait. Az emberi társadalmak lelkületébe elődeidnek fénytelen utját követve, meghoztad az örvöngő anyagi rabságot; nyomában a philosophiában oly megható vonásokban feltárt socialis érzelmok olhalványulása fakadt, a családi szentélyekben felburjánzott a durva irigység, a legszentebb alapon telemelkedett vérségi kötelék pokhálóként szakadozik; a költő igéje, mely az

erkölcsöt állítja a nemzeti lét fundamentumául, elhangzó szó a puszták végtelen semmiségében.

Hű példákkal vannak ezek illusztrálva elhunyt öreg!

Az emberi kebel legszentebb megnyilatkozása: az Alkotó imádása, a vallás, a hit. Elhunyt öreg, futásodban nullává redukáltak. Az Ur nevét dobálják a sálárkódás fanatikus hívoi, a mi az utczai sár jellegét hordja magán, az mind a logszentebb névvel takarózzik. A vallás üzér kezekben veszi el himporát, végtelenül megzaporodtak a fraizeusok, lépten-nyomon feltalálhatók a publicánusok. Honszerellem: szép tündér mese, hir talán, melynek forrásához ellátogatni még csak gondolatban is, unja az unoka. A nemzetiségiek áldástalan zsörtölődése, a honfiak szétvonása csak gyöngíti a kebel legtisztéletreméltóbb érzelmét. A magyar állam-eszme, mint hitvány portékát gögöson neglítja Vajnatalva román iskola mestere és companistái. Nyelvünkre tehetetlen erök békót akarnak verni, hogy meg legyünk fosztva a legédesebb zenétől, hogy elkallódjunk atomok módjára. A hitvéstársi a gyermeki szeretet a legtöbb esetben képmutatás. A család orgiák szintere. Az atya vak dühével legyilkolja hitvéssét, és viszont, a gyermek halálból, a sivár korban divó végtelen szeretettől eltelve, megfosztja életétől azokat, kik neki életet adtak.

TÁRCSA.

Margitka naplójából.

Irta: S. Nagy Domokos.

A „Csikmegyei Híradó“ eredeti társaja.

I.

A hosszú ruha.

Édes Istenkém! — már nagy leány vagyok. Nem álom, valóság, hisz mama mondotta tegnap, a mama pedig igazat szokott beszélni. És milyen ünnepélyesen jelentette ki:

„Margitka! Mától fogva nagy leány vagy, a holnaptól kezdve hosszú ruhát fogsz hordani!”

Jaj Istenkém! hosszú ruhát! Sohae hittem volna, hogy ilyen hamar hosszú ruhát kapjak. Hisz még a tavaly is mindig azt mondta az a kiálhatatlan Artonia nagysága, mikor a számtani feladatot hihihul készítettem el:

No magácskának is akkor lesz jó a feladata, mikor hosszú ruhát kap. Így hát soha se lesz jó, mert magácska sohae nő bele a hosszú ruhába!

Oh az a kiálhatatlan! No, de se baj, hisz már holnap késs lesz a hosszú ruha és én úgy fogok az intéget előtt elotlálni, hadd ölje meg a méreg azt a kiálhatatlan Nagyságát.

De ni-ni! miante el is feledtem. Hát a Pista mit fog szólni a hosszú ruhához?

Oh az a Pista, igazán aranyos egy fiú! Én milyen okos, pedig csak most bukkott el a második alapvizsgám. Fúj! milyen dühös volt az egyetemi tanároka, hogy szidia őket, a miört nem tudtak az ifjuság magasatos hivatásának glóriába vont piedesztárára emelkedni. Így a,

ilyen okosan beszélt a Pista és mégis elbukktatták. Pedig többet tud ő a tanároknál is, én legalább azt hiszem. És milyen jól illik neki az a hercegi kis bujászka. No én nem bukkattám el azokat, a kiknek olyan édes bujászkaik van!

De mit beszéltek szent Istenkém, ha ezt a Pista olvashat! Hisz már így is folyton a szerelem élet-tanairól beszél s azt mondja, hogy az a könyv sokkal változatosabban van megírva, mint Kuncz „Nemzetgazdaság“-a. El is hiszem.

Igaz a, még most jut eszembe, valjon miért nézett réám a mama olyan komolyan, a mikor azt hajtogatta: jól vigyázz leányom, megbecsüld az első hosszú ruhát, nehogy egy parányi szenny-folt tapadjon rá! Szent Isten! milyen finom szövetből lehet, hogy a mama oly nagy óvatosságra int. Ezt meg is mondom Pistának, hisz ő mindig háncuzozni szokott velem a vázazottú selyem blúzomra is mind ott van a keze nyoma. Hanem az igaz, hogy esinos kis kezei vannak, csak egy számmal vicel nagyobb kezesyűt, mint én.

Csak azt szeretném tudni, hogy a mama miért néz réá rossz szemmel. Folyton azt hajtogatja, hogy egy olyan taszkával, a ki még csak a második alapvizsgám bukkott el a nem is a bírói vizsgán, egy nagy leányomnak, ki ma holnap hosszú ruhát kap, kár is szóba állani. Pedig de hogy is taszkó! Hisz a táncszekolai bálon a négyes alatt oly forrón szorongtam a kezemet, mintha legalább is törvénytörési aljegyző lennem.

Törvénytörési aljegyző! De hát miért jut épen ez eszembe? Talán a miért Pálos Andor is az? Fúj! be kiálhatatlan egy ember az, a kiálhatatlan alak. Alig várom, hogy elmenjen, a mikor ide jön. Pedig sokszor jön hozzánk s a papa is, meg a mama is folyton „kedves Pálos

ur, drága Pálos ur-nak szállítják, s a mikor végre elmegy, vége hosszú sines a dícséretnek, hogy: no ez már derék fiú! Igazi minta férj lesz belőle. Milyen szolid fiatal ember! Aztán a papa mindig hozzá teszi, hogy: „Margitka is már nagy leány”. Hm . . . hm . . .

Sohogye tudtam megérteni, mit jelent az a hm . . . hm és hogy mi köze van a Pálos lódságának az én nagy leányágomhoz?

Ezt is megfogom kérdeni a Pistától, hisz ő olyan okos, aranyos fiú, bizonyára tudni fogja.

Oh, hogy elvette az eszemet ez a hosszú ruha! Még most jut eszembe, hogy holnap nagy ebéd lesz az én nagy leányya való előléptetésem tisztelőre. S az a mama megint azaz a kiálhatatlan Palossal hozakodott elő.

Ő is itt lesz az ebéden, legy hozzá idomos, a mint egy nagy leányhoz illik.

Oh mama, mama! Ha tudnád, hogy mily nagy áldozatot kívánok tőlem. Idomos legyek ahhoz a kit ki nem állhatok!

Szegény Pista! Ő nem fog itt lenni. Ugy sajnálom szegényt, hisz még tegnap is azt mondotta nekem, mikor a kertbe: találkoztunk — mert a kertünk szomszédos az övékével — Oh Margit, ha magácska nem volna, ha szép szemem nem tündülkölne behorult egymen világitó torony képen, elvesznék örökro, nyomtalanul az élet avatagában. De így, ha nézem szép szemeit, ha hallom gerle bugához hasonló édes nevétsét, elfeledtem, hogy még egyetemi tanároka is taposák ezt a nyomorult sáros földet, a kik megmérgezték ifju életemet.

Hát nem szépen tud beszélni ez a Pista! Bizony sokkal tehetősebb, mint az az aljegyző és út mégsem hívták meg ebédre, mert az ebéd

Mindezek nyomában lelkiünkben feltűnik a „legnagyobb magyar” emlékezetes látomása. Rideg számítás, kapzsiság, mohó haszonlesés vért ont tul az Ozeánokon, ágyudörgés köze a hatalom igája alatt népek sohaja vegyül; csörgő láncokban barrom módra ütlegelik a népet, mely ragaskodva az anyai porszemekhez, azt meggyalázni nem engedő.

Az emberi vérontásra milliárdok áldoz a könyörtelenség, idegenben puskafüstben fosztják szét a pénztömeget; Európában nyugattól — keletig ásitózik a nyomor, mert a tüke népirtó hadba ment.

Emberszeretet, vajlon mikor jön el a te szent országod? 1901-ik esztendő! Tipikus vonásaid a rideg betűkle leróttam, bele lehelve a hüségét minden axesis nélkül. Több váddal nem illetlek, arezdra szürke fityvölt szó neusokára a feledés. — Mindnyájan megb. esátunk, de rajtad, te tüzes szemű ifju, ki a haldokló öregnek buesnt intettél, lelkiünk leg-szentebb reményével esügiünk.

1902-ik év! Oh hozd el a békének világra kiható harmóniáját, engeszteld fel a rideg közöny kergét, fukaszd lángra az emberi sziveket a legszentebb érzelmek ápolása iránt, pályafutásodban munkáld meg a sziveket nemesen, segítsd elő az emberszeretet várva várt korának diadalát, hogy az „Boldog Újvet” szó, mely milliók ajkán — a legtöbb esetben csak önérdék és eleséptelt szokás folyamányaként hangzik fel, a szívek mélyén találjon gyökeret.

Szekely kulturála viszonyok.

Írta: Mátyás József.

Tekintetem fajom porba állított részére esik. Azokra a kik nem részesültek a kultúra áldásaiban, vagy a kiket részesítés módjait tettek szerezéskéllőnek.

Nem tévedek, ha a szekelység egyháromodát így sorban lévőnek ítélem. Oh sok itt az elhagyott, ávezgy, árva; sok az iskolán kívül nőtt alak, kik mindannyian paria az emberségnek.

szük „esetlenség” körben fog végbe menni. Hát az aljegyző családtag? Nem értem, sehogyse értem.

Szegény Pistának képezem, hogy fog hiszni, a mig én az aljegyző „ural” ilom-oskolóm. De se baj, majd találkozem vele, megfogom mondani, hogy a miért nem is hivtak meg ebédre, azért ő megis aranyos fiú. Ezzel aztán kifogom egészítené, ő pedig nem fog barágot, mert... szemet!

„Jaj mit irtam ide? Szeret! No és már megint ha ezt a mama meglátná! De nem fog meglátni, nem — esküszöm. Hátba meg halotta volna, a mikor Pista ősszóval monlotta meg? Milyen szepen beszélt s meg a hangja is sokkal szebb volt, mint maskor, pedig maskor is olyan lágy, dallamos.”

Nem bánom, de loírom azt a jelszemet, hogy életetek ebben az irányban élő nagy eseménye vajlon hogy lesz még?

Epen a vizsgája után volt, mikor a kerthen találkoztunk. Szegény olyan lehangolt volt.

Mi baja? — kérdeztem az almata alatt, a padnál. Ő rám nézett banatosan s megia melegen s aztán így szól:

Oh Margitka ne kérlelze, hisz kérdése, egy-egy szürötövis anagy is meggyütört szívenben.

„Zs letenért mitörént? beszéljen!

Miért? Mit érdeklí az magácskát, ha engem a sors keze sújtott? Hisz meg tudomást se vesz arról a lángrol, a mi bennem lobogva forr s a miért almatlan éjszakámban forró könnyücsimel áztatom kemény vánkocsmat.

Miféle lángrol beszél Pista? szőljen világosan körlelem tovább.

A gazdasági válság is ezeket sáporé el és tette szögává leghamarább. Mert, jóllehet oktatásügyünk már a legregébb idöben lúrt némi zűrlés-szöggel s a korral több-kevésbébb szerzeséssel lepest tartani is ügyeztet, az iskola nem oszt hatolt áldást mindenkinek és nem oly mértékben, mint azt az ember kamatozóra törem-tit min kaerömök nevelése megkívánta volna.

Maga a társadalom akadályozta meg ebben. Legregébb iskolánk a feltékezetik, a toz-szes szerint üzött vallásos neveléssel sem töltött nagyobb eredményeket felmutatni. Egyformán sülyölt a katolikus, reformatus és unitarius iskolák nevelése, élénken ilusztrálván, hogy a vallásos nevelés sem elég a földi élet terheinek legyözésére, ha társadalom javára reuelt erök az ő támogatásának és rendezésének hiányában parlagon maradnak.

Az élet sokoldalú embereknék gondot ad, a gyöngéket pedig elsoiri. Az ilyenek számára megmaradhat a hit vizsgatása, de nem tart hatja tem azt a nagyfoku anyagi és erkülesi zűllést, minék a Szekelyföldön lép-en nyomom tanni vagyunk.

Minden eröküdesünk dacára úgy látszik, mintha az élet hrásarét szűkeség-törletlen műnkéség számúvá volna innen, az iló és emberi erök poízterékét nem ismernek, a szorgalmas munka gyümölcsöknek megtakarítására való készségünk hiányoztatik.

Ebben nem tagadhatjuk hogy a civilizációval első sorban és legnagyobb mértékben igényünk nöttek meg. Az egyszerűség számúvá a legszegényebb házaló is.

Ez az, a mi egyfelől megbontotta itt a harmoniát.

Ezt a hibát az iskolák nem korrigálhatják meg. Nem, azért sem, mert egyáltalán nem voltak úgy berendezve, hogy az embert a többlek között oly gyakorlati ismeretek birókába juttassák, melyeket az ő mindennapi életkörülményei között a maga javára hasznalom alkalmazhat.

Mikor pedig a gyakorlati élet számára is nevelni ügyeztek, a nép szegényedéssel karöltve szegényedő iskolák nagybörészt képtelenek újabb berendezésre; többé most sem korrigálhatják meg.

Ezen körülmény tette szükségessé az állami támogatást, vagy ittről az egyházi iskoláknak államilal való pótlását.

De a helyett, hogy most már az új segítéséggel megerősüde ügyeztek volna mutak megsemmisítéssel tenyegítő műszásait pótolni, a vezetők feltékénykedni kezdetek s nem voltak hajlandók beengedni az állami iskolákat. Ragaszkodni kezdetek a maguk leteltetlen rendezésére, kitéseskedés az államosítás híveit. A Szekelyföldön tehát lassan s csak akkor és ott terjednek az állami iskolák, a hol már egyáltalán nem volt más menedék.

Arrol a lángrol, a mi kiolthatatlan ég magácskára kérték, mert tudja meg hogy én szeretem, örültem szeretem és tudja meg azt is hogy az alapvizsgáim elbuktam!

Olyan kültüös érzés vett erőt rajtam, a mit loírom lehetetlen. Hogyne, mikor szert Pista, dacára, hogy a vizsgám elbuktott. Oh az ily nagy szerelm csak a regényekben fordul elő, és akkor is könnyeztem rajta, a mikor az iskolában a pad alatt olvastam, há most hogyne sirtam volna a mikor ily nagy szerelmnek én vagyok a központja!

Nem is bírtam ki, hanem felszaladtam a szobamba s ott istenigazában kísírtam magam.

Azóta Pista folyton a feleletért ostromol, mert hanem „a kivégzi magát!” (lásd Arany: „Tetemre hívást”-at).

No én holnap kárpátlásul az ebédért, a melyen ő nem vehet részt megmondom, hogy igenis megmozdult szívenben egy lúr. A többlet aztán találja ki ő, hisz elég okos.

Oh ha az a kiálthatatlan Pálos monlana dyet es kérlezné dyót, hogy kinevetném. Ki én — tudom Istentem.

De most már készülünk a holnapra, mert ez nehéz nap lesz. legálább rém nézve az, hogy itt lesz Pálos, az a kiálthatatlan ember. Nem, én nem leszek ilomos, nem bánom ha a mama megharagszik is.

Szegény Pista vajlon most mit csinál? Biztosan rém gondol. Én is.

(Folyt. köv.)

No, hát a feltékényeség jó eleve utját vágta ezek misziójának is.

Pártokra szakadtak mellette és ellene a közleges vezető emberei; befeszítelte magát ide is, oda is a felekezeti feltékényeség a jó barátok, rokrok meghaszonloltak egymással, gyűllötté tettek az iskolát és egyben képtelené is — feladatának megoldásáról.

A hol békés osztozkodás folytán csendesen ment keresztül a agítés, azok az iskolák már csak kis területen tartoztathatják fel a népet eszében. És a barez mégis folyik. Ma itt, holnap ott. Hiában nincs elegendő nagy iskola, elég tanító, azoknak fizetés, az iskolának felszerelés; ragaszkodunk multak hagyományáihoz, mind halálig.

Ez nincs is valami nagyon messze. Megértés a nem mintá úgy kellene lenni: a mily mértékben erőtlenedünk s képtelenéde valunk saját fajunk elé képességeinek megtartására, oly mértékben eröküde és terjeszkednek a nemzetiségek ezen a téren is.

Mint a csendesen kanyargó folyó: ma egy, holnap más kanyarulatnál ott be a partból, úgy veszünk bele a nemzetiségi áramba. A mit a víz innen levagott, tul rakja.

Szaporodnak a nemzetiségi iskolák. Akárhany helyt nem tarthatják fenn már a magyar iskolákat, elhunnt áll és várogzik az oláh, vagy a szász iskola.

Ennek a visszás állapotnak a folyamánya aztán, hogy a Jakobi (Jakab), Deli (eredetileg is az), Maroscher (Marosi) Ürmöscher (Ürműsey), Hildveger (Hildvég) stb. nevekkel találkozunk a szászoknál, hogy tiszta magyarok az iskola hatása alatt szászokká és lutheránusokká változtak.

Ha az oláhokkal való elegyedésünket vizsgáljuk, a helyzet szomorúbb.

A Csernáth, Királyhalmi, Vas, Faragó, Szentgyörgyi, Csiki, Tamás, Borda, Apaí, Kovács, László nevek ott csaknem oly gyakoriak mint nálunk.

Telát a mi iskoláinknak és társadalomunknak nem csak azt irhatjuk rovására, hogy működésük mellett a nép eröküdeleg és anyagilag sűlyedt, hanem azt is, hogy mellőtöttik a nemzetiségi iskolák tért foglaltattak és hódítottak.

Az igaz, hogy ezeket valami sejtett, de bizonyosan föl nem fordított tükös kéz anyagilag segítette és segít. Elannyrá, hogy a viszony jóformán ott sem változott, a hol az ily nemzetiségi iskolákkal szemben állami iskolákat állítottak fel.

Az elemi iskolák fölül állított polgári fiú és női iskolák szerepe sem mondható valami szerencsésnek nemzeti erősödésünkt illetőleg.

A leányok túlságosan megnőtt igényekkel, a munkára lelkesebb hajlandósággal, a fiúk hivatal utáni vagy kerülnék innen ki és irözönök jóformán minden korczázttal járó foglalkozástól.

Az életben szűkeséges gyakorlati ismeretek terjesztésére alakított iparos, kereskedő-, tanács-, szak és gazd. iskoláink, igen gyérak; középiskoláink, tanító és tanítóm képzőink nevelése jobhára Erdély határain túl keres és ta'ál menedéket igen nagyfoku gyöngösítésére és kárára az erdélyi magyar társadalomnak. Az a tüke, mit ezek nevelésére fordítottunk, egészen kárba vezetett ránk nézve, mert az anyaországtól semminemü kárpótlást nem kaptunk.

Ime így bosszulja meg magát az egyoldalú termelés. Hogy mennyivel okosabb lett volna a parlagon maradt gazdasági vagy ipari téren étkesíteni ezeket az erüket, azt szomorú közgazdasági viszonyaink eléggé mutatják.

Csikvármegyei nemesek.

Egyik fiatal történészünk — dr. Vass Miklós tanár — az országos levéltárban írott királyi könyvekből többle közzét kijegyezte a szekely nemeseket is. E jegyzék az Erdélyi Múzeum 1900. évi számaiban jelent meg a mert sokan nem ismerik az érdekel családok végett közlöm a csikvármegy eieket. Megjegyzem, hogy saját kutatásaim alapján e gyűjteményt nemcsakára meg jobban kiegészítem, annál is inkább, mert az alábbi névsor nem teljes. Ok az, hogy a királyi könyvekből többle hiányzik.

Az érdekel családok a következők: A h. o. Mihály (esikjenőfalvi); H. Rakóczy György a stroeti táborban, 1656. jul. 7.

Abrán János (csikszentgyörgyi); ugyanó ugyanott.

Ákác Imre és István (csikszenttamási); ugyanó ugyanott.

Ambrus Péter (csikjenőfalvi); ugyanó ugyanott.

5. András Gergely (amádéfalvi — madéfalvi); ugyanó ugyanott.

András István (csikrákosi); ugyanó ugyanott.

András János (csikszentsimoni); u. ö. u. o.

András Mihály (bánkfalvi); u. ö. u. o.

Antal Mihály (tusnádi); u. ö. u. o.

10. Arolv János (csikjenőfalvi); u. ö. u. o.

B. A. l. a. (talán inkább Baló György (csikszentimrei); ugyanó ugyanott.

Balázs Imre (mindszenti); u. ö. u. o.

Balázs István (csikszentgyörgyi); u. ö. u. o.

Balázs János (csikkozmasi); u. ö. u. o.

15. Balog Ferenc (delei); u. ö. u. o.

Balog Tamás (csikszentkirályi); u. ö. u. o.

Bala Gergely és István (csikszenttamási); u. ö. u. o.

Barrabás János (csikszentsimoni); u. ö. u. o.

Bartha Mihály (csikszentsimoni); u. ö. u. o.

25. Barthó István (csikrákosi); Rákóczy Zsigmond, Gyulafehérvár, 1807. máj. 16.

Becze Pál (delei); II. Rákóczy György a straoesti táborban, 1655. júl. 7.

Beke Péter (csikszentkirályi); u. ö. u. o.

Béla János (bánkfalvi); u. ö. u. o.

Bence András, Bálint, János, Miklós, Pál (csikszentmártoni); u. ö. u. o.

28. Benedek János (bánkfalvi); u. ö. u. o.

Benkes Tamás (csikszentkirályi); u. ö. u. o.

Bíró András (csikjenőfalvi); u. ö. u. o.

Bíró Benedek, István, János (menasági); u. ö. u. o.

Bíró János és Péter (karczfalvi); u. ö. u. o.

30. Bogos Lőrincz (amádéfalvi — madéfalvi); u. ö. u. o.

Boldizsár Ferenc (tusnádi); u. ö. u. o.

Borli Péter (menasági); u. ö. u. o.

Boros György (csikszentdomokosi); u. ö. u. o.

Boros Ferenc (csikszentmártoni); u. ö. u. o.

35. Bot András és Péter (csikrákosi); u. ö. u. o.

Böjte Benedek és Imre (csikszenttamási); u. ö. u. o.

Buzás János (csikszentmihályi); u. ö. u. o.

Christó György (tusnádi); u. ö. u. o.

Czobor András és János (vacserési); u. ö. u. o.

40. Csaba István és János (csikszekfalvi); u. ö. u. o.

Csátó Mihály (menasági); u. ö. u. o.

Csák Tamás (gyergyoszentmiklósi); Bethlen Gábor, Gyulafehérvár, 1623. május 20.

Császár Imre (csikszentgyörgyi); II. Rákóczy György a straoesti táborban 1655. júl. 7.

Császár János (amádéfalvi); u. ö. u. o.

45. Császár Péter (bánkfalvi); u. ö. u. o.

Cserei Péter (tusnádi); u. ö. u. o.

Cserey Tuson Mihály (kászoni); Bethlen Gábor, Gyulafehérvár, 1625. aug. 1.

Csik Gergely és István (székelyi); Bethlen Gábor, Gyulafehérvár, 1625. május 17.

Császér György és Ferenc (csikszentkirályi); II. Rákóczy György a straoesti táborban 1655. júl. 7.

50. Csobot Bálint (csikkozmasi); u. ö. u. o.

Csók Mátyas (csikszenttamási); u. ö. u. o.

D. m. o. o. s. A. n. d. r. á. s. (vacserési); u. ö. u. o.

Dániel Mihály (csikszentgyörgyi); u. ö. u. o.

Darvas István, Márton és Péter (csikszekfalvi); u. ö. u. o.

55. Demeter Márton (csikszentsimoni); u. ö. u. o.

Demeter Márton (szentmihályi); u. ö. u. o.

Demeter Mihály (csikkozmasi); u. ö. u. o.

Demeter Pál (csikborzsovai); u. ö. u. o.

Dobrodán Márton (csikszentimrei); u. ö. u. o.

60. Dobos Ferenc (csikkozmasi); u. ö. u. o.

Dobos Máté (csikszentdomokosi); u. ö. u. o.

Domokos László (delei); u. ö. u. o.

E. l. e. k. s. A. n. d. r. á. s. (menasági); u. ö. u. o.

Ende György (csikszentsimoni); Bethlen Gábor, Nagy-Szombat, 1620. december 15.

65. Endes Miklós és apja Bálint (csikszentsimoni); Barcsay Ákos, Szász-Sebes, 1659. június 25.

Endes Péter (csikszentsimoni); II. Rákóczy György, Gyulafehérvár, 1653. február 18.

Fütrös Mihály (csikszentmihályi); II. Rákóczy György a straoesti táborban 1655. júl. 7.

Erdélyi Mihály (menasági); u. ö. u. o.

F. a. r. t. o. F. e. r. e. n. c. (csikszekfalvi); u. ö. u. o.

70. Ferenc Balázs (szentmihályi); u. ö. u. o.

Ferenc István (csatószegei); u. ö. u. o.

Ferenc István, János és Máté (csikdánfalvi); I. Rákóczy György, Gyulafehérvár, 1635. május 12.

Ferenc Mihály (menasági); II. Rákóczy György a straoesti táborban, 1655. júl. 7.

Fodor István (csikszentimrei); Bethlen Gábor, Gyulafehérvár, 1627. április 3.

75. Fodor István (csikszentkirályi); II. Rákóczy György a straoesti táborban 1657. júl. 7.

Fodor Márton és Miklós (csikszekfalvi); u. ö. u. o.

G. á. l. A. n. d. r. á. s. (csikszentkirályi); u. ö. u. o.

80. Gaspar Mihály és Péter (csikszekfalvi); u. ö. u. o.

(Folyt. köv.)

Mindentéle.

— **Boldog újévot kívánunk t. olvasóinknak!**

— **Városi tisztújítás.** Városunkban a tisztújítás december hó 31-én zajlott le. A tisztjelöltek a régiak maradtak, csak az Ethes Jakab halálával megüresedett polgármesteri állás került betöltésre, a melyre két pályázót érkezett. Megpályáztak: Csodó István ügyvéd és Bartók Károly Közl-Vásárhely rendezett tanácsos négy ny. polgármestere. A gyűlésben 3 szavattal Bartók lett. Bartók, mint hírlak ágiba emhor, a kire legszebb reményekkel néz szeroda közössége.

— **Esküvő.** Paál János m. kir. állami erdőszt, erdőszt jelölt december hó 26-án vezette a csikszekfalvi templomban oltárhoz Balázs Dénes ny. közigazgató kedves és szeretete méltó leányát Vilma-t. A megkötött frizyhez tartó boldogságot kívánunk.

— **Eljegyzés.** Csikó József m. kir. várn. hivatali segédiszt december hó 21-én (szombaton) váltott jegvet Csik-Gyimesben özv. Vízoly Albertné kedves leányával Annuskával. — Gratulálunk!

Zsigmond Gyarfas, a kolozsvári posta-és táviró igazgatóság táviró építészeti osztályának vezetője eljegyzte Miklós Lukács, gyergyóhévísi postamester kedves leányát Olga-t. Szerencsét kívánunk.

— **Egyházi kinevezés.** Gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök Kovács Mihály csikszepi plébánosá tihéret kinevezésével megüresedett csikszekfalvi parochiával Incze Domokost, a nem régen kinevezett külföldi-keményfalvi adminisztrátort tihérette ki. A valóban megérdemelt előléptetéshez szívünk melyéből gratulálunk. A szelid lelki, hivatali és legnagyobb elszerezettel betöltő ifjú lelkipásztor az Úr szőlőjében munkálatlan munkásság közepette, kísérje híveinek állandó szeretete!

— **Thea-estély.** Minden tekintetben szépen sikerült thea-estélyt rendezett karácsony másodnapján a Csillag vendéglő negyteremben városunk derék iparos ifjúsága. Az est-erdékben fáradságot nem ismerő, áhlatot nem kimelő szorgalommal fáradoztak derék iparos ifjúság, hogy az első thea-estély minél fényesebben sikerüljön. Fáradságukat siker kormázza. Az első thea-estélyen, mely iparosaink között szokatlan vala, szép számban jelentek meg városunk iparosai és a legjobb hangulatban a reggel vetett véget a mulatságnak. — Díszörete méltó eszme, mely fiatal iparosaink lelkeben megfogantott, s bár a kezdet nehézségei és néhol előbukkanó gátat emelő torlaszok ne csüggeszték el ifjú lelküket, hanem megkezdelt útjokban haladjanak tovább és teremtsék meg körülükben minél többször a társas élet ama szép porczelt.

— **Az állami tanítók fizetésének rendezése.** Az állami tanítók fizetésének rendezés dolgában Halász Ferenc kultuszminiszteri osztálytanácsos beható tanácskozást folytatott Vörös László orsz. képviselővel, a tisztviselő fizetésrendező bizottságának elnökével. Egy bizonyos, hogy a kultuszminiszterben megvan a jóakarata s a készsége a fizetéselőzáró, az azonban nem teszi fölségsé az állami tanítók aköziját. Ez az aköz nagy erőssége lesz Wlassianéknak.

— **Karácsonyi és újvi ajándéknak** alkalmas órákat öt évi jótállás mellett, dívatos és elögáns

arany-ézüst ókszeröket, china ezüst dísztárgyakat hitelképes egyéneknek részletfizetésre is szállít Polgar Kálmán, műorás és ókszerész. Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. E régi és hírneves özeg 2000 illusztrációval ellátott árjegyzékét kívánvára ingyen és bérmentve küldi. Vidéki megrendelésekre különös figyelem fordítatik.

— **A gölyák garázdalkodása.** A mint a csallai tavaszias napfény tönkre tette tél uram műveleteit, szelid mosolygásával boszontó kátyúvá állítottotta a hólepleket a természet e kiforgatott rendje megtévesztette a gölyákat is. Gyergyó vidékén nap-nap után kelepöcsöknek a gazdák keményei felett, szí egyes családoknál valódi garázdalkodást visznek véghez. A mult héten Ditróban négy anyának nyolcz íker gyereket hozott karácsonyi ajándékba a gölya. Szép áldás elismerésre méltó túrvécs. Gyergyó-Kemetén már egészen otthon találja a gonosz gölya magát, a páros számokat nem is szereti, mint azt Nagy Antalónál megis mutatta, a mennyiben két leánygyal és egy fiváral lepte meg a gazdát. Eröt és egészséget kívánunk továbbra is, azzal a kikötéssel, hogy azt a gyakori és főleg számias ajándékozást méltóztassék a küvér esztendőre használni, az a gazdák kizohajja is. Jelen alkalommal azt hiszük, nem vonjuk magunkra a gölya uram haragját — bátorodunk egy interpellációt megokoztatni. Mi az oka, hogy Gy.-Alföldben a sok áldás, mint a gomba nő, de mindenki nélkülözi a törvényes alapot? Kérjük, ha már nem szereti a törvényes utakat, menjen melegebb vidékekre, pl. a török kökhöz.

— **Szépség-verseny.** Magyarország a női szépség hazája. Szohal anyai szép asszony, mint hazánkban. Igazi rózaszártet lesz tehát a „Magyar Szalon szépség-versenyé, melyet külföldi lapok mintájára rendez, bemutatván a szépek legszebbjeit. A Magyar Szalon szerkesztősége felhívja ez uton Magyarországi összes szépségeit, hogy arézképeiket a Magyar Szalonak beküldjék. Ezt az arézképet a Magyar Szalon közölni fogja és maga a közönség fogja szavazás útján a díjat oda szavazni. A díj a nyertes szépségnek egy elsőrangú művész által megfestett képe. A legszebbnek talált öt kép több külföldi lapban is meg fog jelenni. Az arézképek 1902. március 1-ig küldendők a Magyar Szalon szerkesztősébe. (Budapest, VIII. ker. pesti ut. 23.) A pályázat részletes feltételét a magyar Szalon mos megjelenni januári füzeté közt, a Magyar Szalon előfizetői ára tőlére 10 korona.

— **A székely kongresszus.** Kilenc székelyföldi orsz. képviselő (Bedő Albert, Benke Gyula, László Mihály, Molnar József, Székely György és Ugron János) a székely kongresszus rendezése tárgyában értekezletet hívott össze. Az értekezlet jövő évi január 16-án délután 5 órakor lesz a képviselőházban. Az értekezletre a kongresszus rendezésére legilletékesebb egyesületek elnökei meg hívják meg, nevezetesen: az Országos magyar gazdasági egyesület, az Erdélyi közművelődési egyesület, az Erdélyi gazdasági egyesület, az Erdélyi Kárpát egyesület, a Székely Társaságok és a Székely Egyesület elnökei. A cél az, hogy a székelyföldi országgyűlési képviselők és a nevezett egyesületek vezető férfai együtt beszéljék meg a rendezendő kongresszus tárgyalandó legfontosabb és legaktualisabb kérdéseket; hogy a kongresszus oly dolgokkal foglalkozzék arra hivatott előadók előterjesztése alapján, melyek ez idő szerint végre is hajthatók a végre is hajtassanak.

— **Szabadjegyek meghosszabbítása.** Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter méltányolva egyrészt ama nehézségeket, a melyeket az 1902. évre szóló vasuti jegyek kiállítása a m. kir. államvasutak igazgatóságánál okoz, másrészt különös figyelemben részesítve azokat a nem ritkán fontos okokat, a melyek megokolttá teszik, hogy különösen az azzal ellátott közúti vasútvonal vasuti bérlet és szabadjegyeiket fennakadás nélkül hasznolhassák, értesítette a magyar királyi államvasutak igazgatóságát, hogy az 1901. évre kiállított államvasuti összes kedvezményes évi bérlet és évi szabadjegyek érvényét 1902. évi január 15. napjáig kiterjesztette.

Csik-Szereda és Vidéke nagy naptára,

mely lapunk kiadója saját kiadásában jelent meg bő tartalommal, az országos vásárok helyes megnevezésével; ára 60 fillér, kapható lapunk kiadóhivatalában.

ZABOT

előnyös árban, nagyobb és kisebb mennyiségben vesz:

Adler József, Csik-Szeredában.

A ki birtokára

rendkívül kedvező feltételek mellett

törlesztéses kölesönt

akár felvenni, vagy konvertálni írjon körülményesen „Fővárosi Pénzintézet” jelige alatt a „Csikmegyei Híradó” kiadóhivatalához. 8-10

Törköly,

szilvori, rum és finom likörökkel bárki hideg uton minden készülék nélkül kitűnő minőségben előállíthat.

Kezelési könyv és árlapok ingyen.

WATTERICH A.

Budapest, VII. Dolány-utca 5 ik szám.

Sőrmérő-készülékek, csikkek a barkozeléshez,

minden horlelegség elleni szerek.

Első és legrégebbi üzlet e szakmában. Fennáll 30 év óta. 4-5

„KÖZPONTI” KÁVÉHÁZ MEGNYITÁSA!

Alattírott mély tisztelettel hozom a n.e. közönség becses tudomására, hogy a régi — saját házámban fennállott, Friedmann-léle kávéházat átvettem, s

1902. JANUÁR HÓ ELSEJÉN

„KÖZPONTI KÁVÉHÁZ”

cím alatt

ÜNNEPÉLYESEN, ZENÉVEL MEGNYITOM.

A modern élet minden igényének megfelelő izléses berendezéssel, pazar acetylen világítással ellátott kávéházam megnyitáskor nem mulasztom el alapelveimet feltüntetni azon czélból, hogy a n. é. közönséget meggyőzzem, miszerint: én nem csak a kizárólagos anyagi hasznot tűztem ki feladatombul, hanem főleg azt, hogy mindenkinek minden tekintetben megelégedést szerezsek. Különös gondot fordítottam első sorban arra, hogy általam szívélyesen vásárolt BORAIM, melyek különböző minőségben, a legfinomabbtól, a legzamatosabb asztallig, szolid árak mellett vannak üzletemben beraktározva, eredetileg tisztán kerüljenek eladásra is. Nagy súlyt fektettem a tiszta magyaros konyhára, melyből a nap minden szakában a legfinomabb és izletesebb hideg és meleg étkek kerülnek ki, párosulva a pontos és gyors kiszolgálással, a minék állandó fenntartására nézve személyzetem fényes garanciát nyújt. Gondoskodtam a szórakozás minden kellő eszközéről, üzletem díszére válik a legújabb kivitelű amerikai BILLARD, mely a legkényesebb igényeket is kielégíti.

A n. é. közönség pártfogását és bizalmát esdve, maradok Csik Szeredában, 1901. január hó 1-én.

László Mari,

kávéház tulajdonos.

NŐI FODRÁSZAT.

A mélyen tisztelt hölgyközönség becses tudomására kívánom hozni, hogy üzletemet egy külön bejárati helyiséggel nagybővítettem meg.

Női Fodrászat

kényelmes berendezése részére.
E helyiség num vezetése alatt áll, ki egy jeles h. evl fodrásznő tanítása folytán abban a helyzetben van, hogy minden e szakmába vágó munkálátokat elvégezhessen az üzletben és azonkívül is.

Megrendelésre készülnek tetszés szerinti színű és minőségű a legszebb hajfonatok, hajbetétek (frizetták), női parókák és

Fésülések

egy-egy alkalomra és hirtelen, úgy a helyiségben, mint azon kívül eszközöltetnek. — Raktáron dua választékban

Hatszerek

és minden a női fodrászathoz tartozó kellékek. Mindenkinek kihullott haját haja tetszés szerint feldolgoztatik. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. A mélyen tisztelt hölgyközönség becses pártfogását kéri mély tisztelettel

Szabó Lajos,
borbély és fodrász.

Elv: keves haszon, nagy forgalom!

Alulírott bator vagyok a helyi és vidéki nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani, hogy üzletemben minden árut — azok túllalmozottsága miatt mostantól kezdve

tetemesen leszállítva

arúitom el.

Mint hogy a farsangi idejére raktárom zsúfolva van berendezve báli ruhakelmékkel azok árut is — tekintve a farsangi üzleti szezon nagymérvű forgalmát üzletemben — tetemesen leszállítottam.

Mivel már eddig is volt alkalma a mélyen tisztelt közönségnek szolid áruimról meggyőződni, annál is inkább hiszem, hogy jelen esetben is meg fog tisztelni becses látogatásával és személetes meggyőződést fog szerezni állításom valódiságáról.

Magamot és üzletemet a n. é. közönség becses pártfogására és jóindulatába ajánlom, maradtam Csik-Szeredán, 1902. január hó,

Mély tisztelettel

Székeltyhdy Sándor

női és férfi divanüzlete.

1-52

Az üzlet a „WATTERICH A.” szelvéddel szemben

Mélyen leszállított áruk az árak túllalmozása miatt!

GRÜN WALD A
butorokerekedő
Brasso.
Kapu-u. 47-49.
Legnagyobb
butorraktára.

A
Reinhard Fülöp
aradi batorgyáros
híres kőszit-
mínre
gyári áron
kapható.

30 hl-eszob, 30
székű, 60 szalab
és több uri szoba
barokk, renaissance,
secessionban
és ónémet stílusban
állandóan
raktáron van.

Nagy választék
Szabón és túllal-
mozottan
Párizs, berlini,
brüsszeli stílus
széles meluch
szövetekben.

Kezeskedik
jó minőségű
rendkívül
olcsó árak
mellett.

Vidéki meg-
rendelések a
legpontosab-
ban eszközöl-
tetnek.

20-60